

Міністерство освіти і науки, молоді та спорту України
Київський національний університет будівництва і архітектури

Данченко Марія Іванівна

УДК 69:338.45

**УПРАВЛІННЯ ОБІГОВИМИ КОШТАМИ БУДІВЕЛЬНИХ
ОРГАНІЗАЦІЙ**

08.00.04 – Економіка та управління підприємствами
(за видами економічної діяльності)

Автореферат дисертації на здобуття наукового ступеня
кандидата економічних наук

Київ – 2012

Дисертація на правах рукопису.

Роботу виконано в Київському національному університеті будівництва і архітектури
Міністерства освіти і науки, молоді та спорту України

Науковий керівник –

доктор економічних наук, професор
Ушацький Сергій Андрійович,
Київський національний університет
будівництва і архітектури,
завідувач кафедри організації
і управління будівництвом

Офіційні опоненти:

доктор економічних наук, професор
Кухленко Олег Васильович,
Київський національний університет
технології та дизайну,
професор кафедри маркетингу

кандидат економічних наук,
старший науковий співробітник
Івлєва Наталія Петрівна,
ДП Державний науково-дослідний
інститут будівельних конструкцій,
провідний науковий співробітник
відділу економічних досліджень
будівельних конструкцій

Захист відбудеться «30» травня 2012 р. о 15⁰⁰ годині на засіданні спеціалізованої
вченої ради Д 26.056.03 у Київському національному університеті будівництва і
архітектури за адресою: 03680, м. Київ, Повітрофлотський проспект, 31.

З дисертацією можна ознайомитись у бібліотеці Київського національного
університету будівництва і архітектури за адресою: 03680, м. Київ, Повітрофлотський
проспект, 31.

Автореферат розіслано «27» квітня 2012 р.

Вчений секретар
спеціалізованої вченої ради Д 26.056.03

В. М. Погорельцев

ЗАГАЛЬНА ХАРАКТЕРИСТИКА РОБОТИ

Актуальність теми дослідження. Економіка України, в умовах інтеграції у світове економічне співтовариство та подальшого розвитку ринкових відносин, потребує удосконалення існуючих методів та створення нових механізмів управління будівельними організаціями, як на макро- так і на мікрорівнях.

Сучасний етап функціонування економіки України характеризується кризовими явищами як у фінансовій сфері країни в цілому, так і в будівельній галузі зокрема, а саме: обмеженістю грошових ресурсів, інфляцією, проблемами проведення взаєморозрахунків за виконані будівельно-монтажні роботи та іншими негативними наслідками світової фінансової кризи. Це потребує розроблення та впровадження в господарську діяльність будівельних організацій комплексних підходів до управління матеріальними та фінансовими ресурсами.

Управління обіговими коштами будівельних організацій зумовлено обмеженістю власних обігових коштів, що вимагає пошуку інших джерел фінансування обігових коштів та призводить їх здороження.

Тому, питання управління обіговими коштами потребує вирішення через удосконалення власної політики управління обіговими коштами будівельних організацій.

Концептуальні основи сутності та теорії управління обіговими коштами розглядалися в наукових працях багатьох вітчизняних та зарубіжних учених-економістів. Найбільш повно відображає економічну сутність обігових коштів підходи О. Г. Білейченка, І.О. Бланка, Є. Брігхема, Я. В. Гур'євої, Г. С. Жиликова, О. С. Іванілова, В.В. Ковальова, Т.Б. Кушніра, Е. Нікбахт, А. М. Поддерьогіна, В. А. Фурси, Є. Хелферта та інших.

Вивчення наукових праць з цієї проблематики, обумовило розширення діапазону наукового пошуку в такій динамічній сфері, як будівництво, а практична значущість питань управління обіговими коштами будівельних організацій зумовили актуальність теми, визначили мету і завдання дисертаційної роботи.

Зв'язок роботи з державними програмами та планами. Обраний напрям дисертаційної роботи відповідає завданням, сформульованим у Державній «Програмі створення та постійного оновлення галузевої нормативної бази з праці та професійної класифікації у будівництві» затвердженої Постановою Кабінету Міністрів України від 18.03.2003 року № 356, «Державній програмі будівництва та розвитку мережі метрополітенів на 2011–2020 рр. в Україні» схваленої Розпорядженням Кабінету Міністрів України від 28.12.2011 р. № 1361-р, «Дослідженню щодо стану виробничої бази будівельних організацій та підготовка пропозицій до заходів, спрямованих на розвиток виробничого потенціалу будівельного комплексу» – НДР, реєстраційний номер № 0108V009015, де автором сформульовано пропозиції щодо підвищення використання виробничого потенціалу будівельного комплексу. Тематика досліджень та одержані результати відповідають напрямам наукових досліджень Київського національного університету будівництва та архітектури (КНУБА).

Мета і завдання дослідження – удосконалення існуючого та розробка нового інструментарію спрямованого на управління обіговими коштами та обґрунтування концептуальних засад розробки комплексної системи управління обіговими коштами будівельних організацій.

Реалізація мети зумовила необхідність виконання наступних завдань:

- дослідити економічну сутність поняття «обігові кошти» та його історичну трансформацію в «оборотний капітал»;
- проаналізувати особливості управління оборотним капіталом будівельних організацій;
- оцінити фактори впливу на процес управління оборотним капіталом будівельних організацій;
- оцінити існуючі та розробити нові механізми контролю за використанням оборотного капіталу будівельних організацій, які виконують будівельно-монтажні роботи за рахунок бюджетних коштів;
- розробити методичні підходи для створення комплексної системи управління оборотним капіталом будівельних організацій;
- удосконалити розрахунки аналітичних показників фінансового стану будівельних організацій відповідно до вимог Закону України «Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні» від 16.07.1999 № 996-XIV зі змінами та доповненнями.

Об'єкт дослідження – процес управління обіговими коштами будівельних організацій.

Предмет дослідження – теоретичні, методичні та практичні підходи до процесу організації управління обіговими коштами будівельних організацій.

Методи дослідження. Для досягнення мети і вирішення завдань дослідження використовувалися наступні методи: структурно-логічний аналіз – при побудові логіки та структури дисертаційної роботи; історичний метод – при визначенні сутності поняття «обігові кошти»; економіко-математичні методи – при розробці алгоритму оптимізації джерел поповнення оборотного капіталу та оцінки фінансового стану будівельних організацій; системний підхід – для дослідження складу і характеру взаємозв'язків між складовими системи управління оборотним капіталом; логічне узагальнення і абстрагування – для вивчення тенденцій розвитку методології і уточнення напрямків удосконалення механізмів управління оборотним капіталом будівельних організацій; економіко-статистичний метод – для дослідження динаміки інформаційних показників та наявності зв'язку між ними; порівняльний і факторний аналіз – для аналітичної оцінки впливу факторів і визначення методичних основ управління оборотним капіталом; експертних оцінок – для вибору джерел поповнення і впливу виробничих факторів на обсяг оборотного капіталу будівельних організацій; аналізу та синтезу; індукції та дедукції.

Джерелом інформаційної бази дослідження є законодавчі акти України стосовно даної теми, наукові праці вітчизняних та зарубіжних авторів, статті в періодичних виданнях, дані статистичних збірників, фінансова та статистична звітність будівельних організацій, інтернет-джерела та інші напрацювання за темою дослідження.

Наукова новизна роботи полягає в створенні нових теоретичних та практичних засад подальшого розвитку механізмів управління оборотним капіталом з метою впливу на конкурентоздатність та результати діяльності будівельних організацій, а саме:

Вперше запропоновано:

– комплексну систему управління обіговими коштами на основі створення в організаційній структурі будівельної організації підрозділу «Служба з контролінгу», спеціалісти якої повинні відповідати вимогам запропонованої кваліфікаційної характеристики нової професії «Менеджер (управитель) з контролінгу (будівництво)»;

Удосконалено:

– механізм оцінки факторів впливу на процес управління оборотним капіталом будівельних організацій;

– методичні підходи до визначення типу фінансової стійкості будівельних організацій, що виконують роботи за рахунок державних коштів для вибору стратегії їх поведінки на ринку будівельних робіт;

– механізми контролю за використанням обігових коштів будівельних організацій на різних етапах виконання будівельно-монтажних робіт, які фінансуються за рахунок бюджетних коштів;

– порядок розрахунків аналітичних показників фінансового стану будівельних організацій та ефективності господарської діяльності будівельних організацій відповідно до Закону України «Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні» від 16.07.1999 № 996-XIV зі змінами та доповненнями.

Набуло подальшого розвитку:

– історична трансформація економічної сутності поняття «обігові кошти» будівельних організацій, економічний зміст яких в сучасних умовах відображаються в оборотних активах, як їх матеріально-речовий зміст та в оборотному капіталі, як вартісна форма.

Практичне значення одержаних результатів полягає в наданні обґрунтованих теоретичних положень, висновків та рекомендацій, які розширюють теорію та практику управління обіговими коштами, наданні сучасних механізмів для побудови комплексної системи управління обіговими коштами будівельних організацій. Застосування результатів дисертації в роботі будівельних організацій дозволить зміцнити конкурентні позиції організацій на будівельному ринку та підвищити ефективність управління ними відповідно до вимог сучасного економічного розвитку та специфіки галузі.

Особистий внесок здобувача: Винесені на захист нові наукові результати належать особисто автору, їх відображення в публікаціях мало виключно одноосібний характер.

Окремі наукові результати впроваджені в практичну діяльність будівельних організацій та інших установ: ПАТ «Київметробуд», ТОВ «Спецбудмонтаж–Україна», «Українська державна корпорація по будівництву метрополітенів та тунелів «Укрметротунельбуд», КП «Київський метрополітен», «Державна установа науково-дослідний інститут соціально-трудових відносин».

Апробація результатів дисертації.

Основні наукові результати та висновки дисертації розглянуті та одержали схвалення на дев'яти конференціях та десяти семінарах, зокрема: Наукова конференція молодих вчених, аспірантів, студентів КНУБА, – Київ, 2007–2012 рр.;

Міжнародної науково-технічної конференції з впровадження нових технологій в будівництві. м. Київ, 2010 р.; Загальноукраїнська конференція для фахівців будівельної і житлово-комунальної галузі, замовників, інвесторів і проєктантів м. Івано-Франківськ, 2010–2011 рр.; Визначення вартості будівельно-монтажних та ремонтно-будівельних робіт із застосуванням сучасних матеріалів та технологій м. Хмельницький, м. Донецьк, м. Дніпропетровськ, м. Сімферополь, м. Одеса, м. Київ, м. Харків, м. Суми, м. Полтава, м. Луганськ, 2010 р.

Публікації: Основні результати досліджень відображені у 21 опублікованій роботі, з яких 5 опубліковані у фахових виданнях (усі одноосібно).

Структура та обсяг дисертації: Дисертація загальним обсягом 195 сторінок машинописного тексту (основного 143) складається зі вступу, трьох розділів, висновків, 4 додатків, списку використаних джерел з 169 найменувань. Основний текст роботи містить 24 таблиці та 15 рисунків (з них 3 рисунка займають 3 окремих сторінки).

ОСНОВНИЙ ЗМІСТ РОБОТИ

У вступі обґрунтовано актуальність теми, мета та завдання дослідження, визначено предмет та об'єкт дослідження, сформульовано наукову новизну та практичне значення одержаних результатів.

В першому розділі – **«Теоретичні засади управління обіговими коштами будівельних організацій в сучасних умовах»** досліджено економічну сутність понять «обігові кошти» будівельних організацій, розглянуто їх історичну трансформацію, принципи їх організації, класифікації та структуру.

В економічній літературі найбільш поширено визначають економічну сутність обігових коштів, як авансовану в грошовій формі сукупну вартість для створення оборотних виробничих фондів і фондів обігу, що постійно переходить у процесі послідовного кругообігу з однієї функціональної форми в іншу, з метою забезпечення безперервного розширення та відновлення виробництва.

Існує ряд теоретичних та практичних проблем управління обіговими коштами будівельних організацій, які на цей час, ще залишаються невирішеними, як на рівні будівельної галузі в цілому, так і на рівні окремих підприємств. Головний акцент у сфері управління оборотним капіталом будівельних організацій має робитись саме на джерелах їх фінансування, як похідну величину для необхідного обсягу оборотного капіталу, обумовленого галузевою специфікою. Виходячи з економічної сутності обігових коштів, вони початково завжди виступають фінансовими ресурсами. Характер розміщення інвестованих у процес діяльності будівельних організацій обігових коштів відображають оборотні активи. Економічну сутність обігових коштів будівельної організації в сучасних умовах функціонування відповідно до вимог Положення (стандарт) бухгалтерського обліку 2 (Форма № 1) «Баланс» наведено у табл. 1.

В сучасних умовах, економічний зміст обігових коштів полягає в єдності понять оборотні активи та оборотний капітал. Саме матеріально - речовий зміст і вартісна форма розкривають економічну сутність категорії «обігові кошти».

Економічна сутність обігових коштів будівельної організації в сучасних умовах функціонування

Основні елементи економічних понять	Кількісне значення понять відповідно П (с) БО 2 (Форма № 1) «Баланс»	
Оборотний капітал:	Розділ II + розділ III (рядок 260 +рядок 270)	Економічна сутність обігових коштів
Оборотні активи: виробничі запаси, незавершене виробництво, готова продукція, товари, векселі одержані, дебіторська заборгованість усіх видів, поточні фінансові інвестиції, грошові кошти та їх еквіваленти, інші оборотні активи	Розділ II (рядок 260)	
Витрати майбутніх періодів	Розділ III (рядок 270)	

У другому розділі – «**Методичні засади управління оборотним капіталом будівельних організацій**» досліджено стан та особливості управління оборотним капіталом будівельних організацій, викладено суть, призначення та методи нормування оборотних активів, надано механізми вибору джерел поповнення оборотного капіталу будівельних організацій з урахуванням їх специфіки. Викладене вище надало можливість автору висунути наступну гіпотезу: слід побудувати комплексну систему управління оборотним капіталом, яка сприятиме зміцненню конкурентних позицій організацій на будівельному ринку та підвищенню ефективності використання оборотного капіталу будівельних організацій.

Будівельна галузь має певні специфічні відмінності, серед яких значні строки окупності капітальних вкладень, що призводить до ускладнення фінансування об'єктів і вимагає нових підходів до пошуку джерел та механізмів фінансування об'єктів будівництва, особливо тих, які споруджуються із залученням державних коштів. Водночас в більш тривалому періоді окупності капітальних вкладень, зростає фактор ризику зміни економічної ситуації в країні. Всі ці чинники стимулюють до пошуку методів раціонального формування витрат виробництва та вдосконалення системи управління ресурсами будівельних організацій.

У сучасних умовах, коли організації самостійно визначають стратегію свого розвитку, особливого значення набуває визначення оптимальної потреби в оборотному капіталі. Це досягається шляхом нормування усіх складових оборотних активів. Нормування оборотних активів будівельних організацій здійснюється за основними наступними елементами: виробничі запаси, незавершене виробництво, дебіторська заборгованість усіх видів, грошові кошти та витрати майбутніх періодів.

Основним методом планування обсягу оборотного капіталу будівельних організацій, що використовується в сучасній практиці є нормування виробничих запасів, оскільки будівельні матеріали займають значну частину в структурі

кошторисної вартості об'єктів. Визначення потреби будівельних організацій в матеріальних ресурсах здійснюється самостійно за нормами витрат.

Відповідно з їх важливістю матеріальні оборотні активи будівельних організацій класифікують на вкрай необхідні, необхідні та бажані. Такий розподіл кожна організація здійснює самостійно. З метою контролю за оптимальним розміром оборотних активів запропоновано необхідні матеріальні витрати класифікувати за Принципом Паретто. Склад та структура окремих груп визначається за допомогою ABC – аналізу. Залежно від витрат запаси будівельних матеріалів поділяються на три групи – А (найдорожчі), В (середні за вартістю), С (найдешевші) за їх часткою в кошторисній вартості. По відношенню до ABC - аналізу в будівництві Принцип Паретто звучить наступним чином: надійний контроль 20 % позицій матеріальних ресурсів дозволяє на 80 % контролювати цільове використання обсягу оборотного капіталу.

В ході дослідження встановлено, що будівельні організації не використовують даний метод, а контролюють потребу в ресурсах виходячи з технологічної необхідності та сталої практики.

Виходячи із аналізу результатів діяльності організацій будівельного комплексу встановлено, що формування джерел оборотного капіталу є дуже актуальним при досить великих складнощах його мобілізації. Ідеального зовнішнього джерела для фінансування будівельних організацій або інвестиційних проектів не існує, а внутрішні можливості організацій, як правило, обмежені. При розгляді переваг різних джерел поповнення оборотного капіталу будівельних організацій повинні братися до уваги витрати для отримання необхідних коштів (розмір відсотків за використання залучених коштів, графік їх сплати тощо) та гнучкість джерела (надання забезпечення, доступність джерела і можливість його використання).

Одним із методів, спрямованих на отримання обґрунтованої інформації, її аналізу і узагальнення для підготовки і вибору ефективних управлінських рішень є метод експертних оцінок, який включає організаційні, логічні і математично-статистичні процедури.

В будівельних організаціях, які мають значний потенціал кваліфікованих фахівців та тісні зв'язки з іншими партнерами цей метод, що не вимагає додаткових матеріальних витрат, стає основним прийомом при визначенні найбільш ефективного джерела поповнення оборотного капіталу. На практиці, в якості інструменту управління оборотним капіталом будівельної організації, частіше застосовуються не обґрунтовані оцінки, що призводить до нерациональних економічних рішень.

Використання методу експертних оцінок передбачає формулювання завдань у рамках будівельної організації, формування групи експертів, проведення опитування експертів, оброблення результатів опитування.

Розв'язання задачі за алгоритмом, що наведено на рис. 1 надає механізм вибору потенційних джерел поповнення оборотного капіталу будівельних організацій.

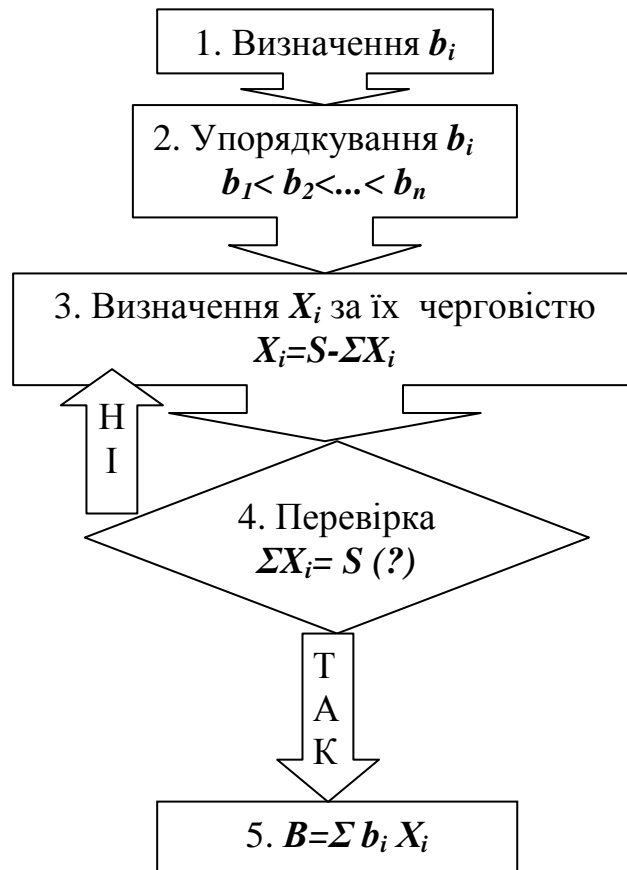

Рис. 1 Схема алгоритму вибору потенційних джерел поповнення оборотного капіталу будівельної організації:

S – необхідна сума оборотного капіталу будівельної організації;

n – кількість джерел поповнення оборотного капіталу;

i – порядковий номер джерела поповнення оборотного капіталу;

b_i – очікувані витрати для використання i - того джерела;

W_i – обсяги використання i -того джерела;

X_i – обсяг для поповнення оборотного капіталу із i -тих джерел;

B – мінімальні загальні витрати на поповнення оборотного капіталу.

У третьому розділі – «Вдосконалення механізмів управління оборотним капіталом будівельних організацій в сучасних умовах функціонування» проведено теоретичне узагальнення та сформульовано обґрунтовані положення щодо розробки концептуальних засад комплексної системи управління оборотним капіталом будівельних організацій, що виконують роботи за рахунок коштів державного бюджету. Систематизовано фактори впливу на обсяг оборотного капіталу (рис. 2), які поділяються на – зовнішні, тобто ті, що знаходяться поза зоною безпосереднього впливу організації, та внутрішні – ті на які організація може впливати, а отже вплив цих факторів повинен враховуватись при побудові системи управління оборотним капіталом будівельної організації. Крім того, надані нові механізми контролю за ефективністю використання оборотного капіталу будівельних організацій, що виконують роботи за рахунок бюджетних коштів.

Рис. 2 Фактори впливу на процес управління оборотним капіталом

Експертним шляхом були визначені фактори, що найбільше впливають на потребу в оборотних активах: виробіток, трудомісткість, поточні зобов'язання, собівартість виконаних та обсяг реалізованих будівельних робіт.

В результаті обробки даних статистичних форм звітності будівельних організацій, що працюють із залученням бюджетних коштів форми 1 «Баланс», форми 2 «Звіт про фінансові результати» та статистичного спостереження за формою КБ-2в «Акт приймання виконаних будівельних робіт» за 2003–2010 роки встановлено регресійну залежність обсягу оборотних активів будівельних організацій від найбільш впливових внутрішніх факторів. Визначення кількісного значення цих факторів здійснено за публічними даними найпотужнішої будівельної організації, яка використовує найбільшу частку бюджетних коштів в галузі метробудування – ПАТ «Київметробуд».

$$Y = 144759 - 565,99 \cdot X_1 - 0,052 \cdot X_2 + 0,34 \cdot X_3 + 0,89 \cdot X_4 + 0,017 \cdot X_5, \quad (1)$$

де Y – оборотні активи організацій, а $X_1 - X_5$ відповідно перелічені фактори.

Отримане рівняння лінійної залежності характеризується високим ступенем апроксимації – коефіцієнт множинної кореляції $R = 0,982$. Середнє лінійне

відхилення $\bar{\Delta}=8,5\%$, що свідчить про досить високу точність отриманої моделі. Середні коефіцієнти еластичності визначились на рівні $\bar{E}_{yx_1} = -0,37\%$, $\bar{E}_{yx_2} = -0,75\%$, $\bar{E}_{yx_3} = 0,76\%$, $\bar{E}_{yx_4} = 0,73\%$, $\bar{E}_{yx_5} = -0,03\%$ і свідчать про те, що найбільший вплив на потрібний обсяг оборотних активів чинять собівартість будівельних робіт, трудомісткість та розмір поточних зобов'язань, а найменший – виробіток та обсяг реалізованих будівельних робіт.

Таким чином, основні заходи щодо зменшення потреби в оборотних активах, а отже підвищення ефективності використання оборотного капіталу, мають лежати в площині підвищення ефективності виробництва, зокрема зниження собівартості продукції, зменшення трудомісткості, підвищення продуктивності праці, оптимізації розрахунків за виконані роботи та поточних зобов'язань будівельних організацій.

В сучасних умовах при спорудженні об'єктів соціального призначення та інфраструктури основним інвестором є держава, яка бере на себе більшість ризиків пов'язаних із фінансуванням будівництва таких об'єктів. Це вимагає удосконалення механізмів контролю за використанням бюджетних коштів. Тому, чинне законодавство в договорах підряду дає можливість передбачити передоплату для виконання будівельно-монтажних робіт за бюджетні кошти та визначати їх розмір відповідно до виду будівництва, що в свою чергу впливає на початковий обсяг оборотного капіталу будівельних організацій в частині закупівлі матеріальних ресурсів та супроводжується рядом обмежень, які стосуються терміну і розміру використання передоплати.

Обсяг (оптимальної) одержаної передоплати, передбаченої у договорі підряду на виконання будівельно-монтажних робіт, які здійснюються за бюджетні кошти, пропонується визначати за наступною формулою (формула 2)

$$\sum \Pi \leq Y * BMP, \quad (2)$$

де $\sum \Pi$ – сума передоплати, одержаної від замовника на виконання будівельно-монтажних робіт за державні кошти;

Y – коефіцієнт, що відображає частку матеріальних витрат в загальній вартості робіт, яка визначена у проектно-кошторисній документації;

BMP – будівельно-монтажні роботи, що плануються до виконання за будівельним контрактом.

Контроль ефективності використання передоплати пропонується здійснювати за формулою 3, що надасть можливість постійно контролювати використання передоплати для зменшення ризиків замовника:

$$Ke = \frac{Y * (BMP_i + HB_i)}{\sum \Pi} \geq 1, \quad (3)$$

де Ke – коефіцієнт ефективності використання передоплати;

i – дата проведення контролю за використанням передоплати;

BMP_i – будівельно-монтажні роботи виконані підрядною будівельною організацією на певну дату та передані відповідним актом приймання виконаних будівельних робіт форми КБ-2в, тис. грн.;

HB_i – незавершені будівельно-монтажні роботи на певну дату, тис. грн.

Якщо максимальне значення Ke дорівнює 1, це підтверджує ефективність використання передоплати.

Для замовника будівельно-монтажних робіт надання передоплати підряднику супроводжується певними фінансовими ризиками. Відповідно до «Рекомендацій зі страхування ризиків у будівництві» затверджених Наказом Міністерства регіонального розвитку та будівництва України від 30. 05. 2008 р. № 230, рекомендується страхувати усі ризики, пов'язані з будівництвом. Рекомендаціями передбачено добровільний характер страхування, тому через брак оборотного капіталу, та додаткове навантаження на джерела фінансування об'єктів, страхування рідко застосовується у практичній діяльності будівельних організацій. Крім того, фінансовий ринок України не підготовлений для страхування ризиків у будівництві. Для мінімізації ризиків держави, при наданні передоплати для виконання будівельно-монтажних робіт, пропонується в договорах підряду передбачати забезпечення ризиків втрати передоплати у формі застави. Розмір застави повинен відповідати розрахунковому розміру передоплати, що сприятиме зацікавленості виконання умов договору усіма учасниками інвестиційного процесу. Розмір передоплати залежить від виду будівництва та вартості об'єкту визначеної відповідно до вимог державних будівельних норм.

Діюча в Україні система ціноутворення диктує правила визначення загальної вартості об'єктів будівництва, що впливає на обсяг власного оборотного капіталу будівельних організацій. Визначення вартості стратегічно-важливих об'єктів потребує особливих підходів при формуванні кошторисної вартості цих об'єктів, контролю за цільовим використанням бюджетних коштів. Формування кошторисної вартості стратегічних об'єктів, наприклад метрополітену, виконується із урахуванням специфіки їх спорудження та впливає на фінансування необхідного обсягу оборотного капіталу потенційної будівельної організації. Для визначення вартості об'єктів метрополітену розроблено та затверджено відповідно до чинного законодавства України відомчі будівельні норми – ВБН Д.1.1-1-2004 «Особливості визначення вартості будівництва метрополітенів та тунелів». Внутрішній оперативний контроль будівельною організацією за цільовим використанням оборотного капіталу, з урахуванням специфіки будівництва, набуває більшої вагомості і проводиться будівельною організацією самостійно на підставі власного механізму контролю.

Аналіз фактичного стану управління оборотним капіталом будівельних організацій виявив його несистемний характер, вузьке коло питань охоплене ним, низьку його результативність та необхідність створення комплексної системи управління оборотним капіталом. Система повинна базуватися на принципах адекватності (забезпечення виробництва оборотним капіталом у необхідних обсягах і структурі), результативності (досягнення прибутковості), гнучкості (можливості врахування впливу зовнішніх і внутрішніх факторів), керованості (можливості внесення тимчасових змін в залежності від потреб виробництва) та прогнозованості (можливості своєчасно виконувати прогнози розрахунки необхідних показників). Комплексна система управління оборотним капіталом будівельної організації вирішує наступні завдання: управління складовими елементами оборотного капіталу та оцінка впливу системи управління оборотним капіталом на фінансовий стан будівельних організацій.

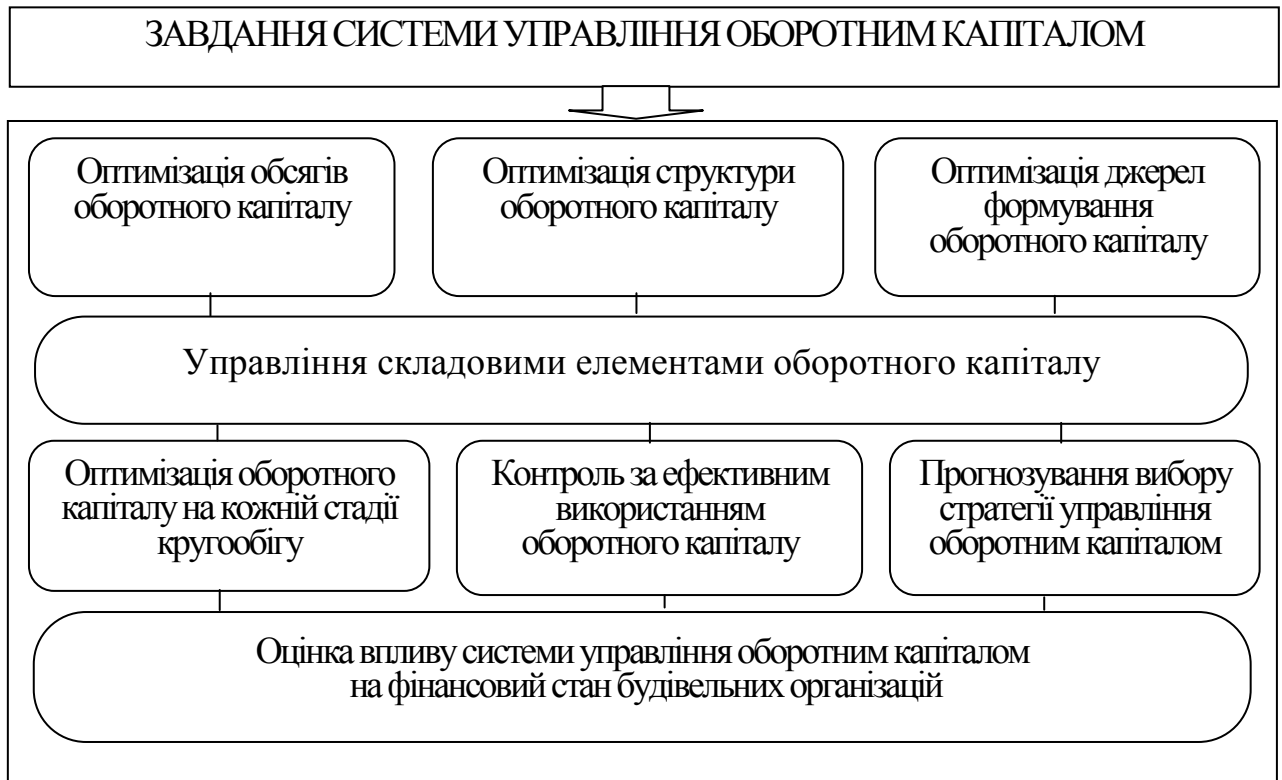

Рис. 5 Завдання системи управління оборотним капіталом будівельних організацій

Для виконання завдань системи управління оборотним капіталом будівельні організації повинні мати дієві механізми та фахівців відповідного напрямку і підготовки.

В організаційній структурі будівельних організацій на сьогодні відсутня конкретна служба, яка б всебічно надавала методичну підтримку керівнику при прийнятті управлінських рішень, щодо розвитку стратегії будівельної організації. Для вирішення цих проблем запропоновано створити службу контролінгу, як орієнтовану на досягнення економічного результату інтегровану систему інформаційно-аналітичної та методичної підтримки керівника будівельної організації у процесі планування, менеджменту, координування, контролю, аналізу та прийняття рішень в усіх функціональних сферах діяльності.

Аналіз переліку назв професій, наведених у Національному класифікаторі України «Класифікатор професій» ДК 003:2010, та кваліфікаційних характеристик, розміщених у Довіднику кваліфікаційних характеристик професій працівників «Будівельні, монтажні та ремонтно-будівельні роботи» спеціалізованого Випуску 64 не виявив інтегрованої професії виконавця роботи з контролінгу в будівництві. У зв'язку з цим, запропоновано проект кваліфікаційної характеристики нової професії «Менеджер (управитель) з контролінгу (будівництво)», яка дозволить систематично виконувати роботу з контролінгу в будівництві. Кваліфікаційна характеристика даної професії позитивно оцінена експертною організацією – Науково-дослідним інститутом соціально-трудових відносин Міністерства соціальної політики України.

На основі запропонованих механізмів управління оборотним капіталом побудовано комплексну систему управління оборотним капіталом будівельних організацій, що виконують будівельно-монтажні роботи за бюджетні кошти (рис. 3).

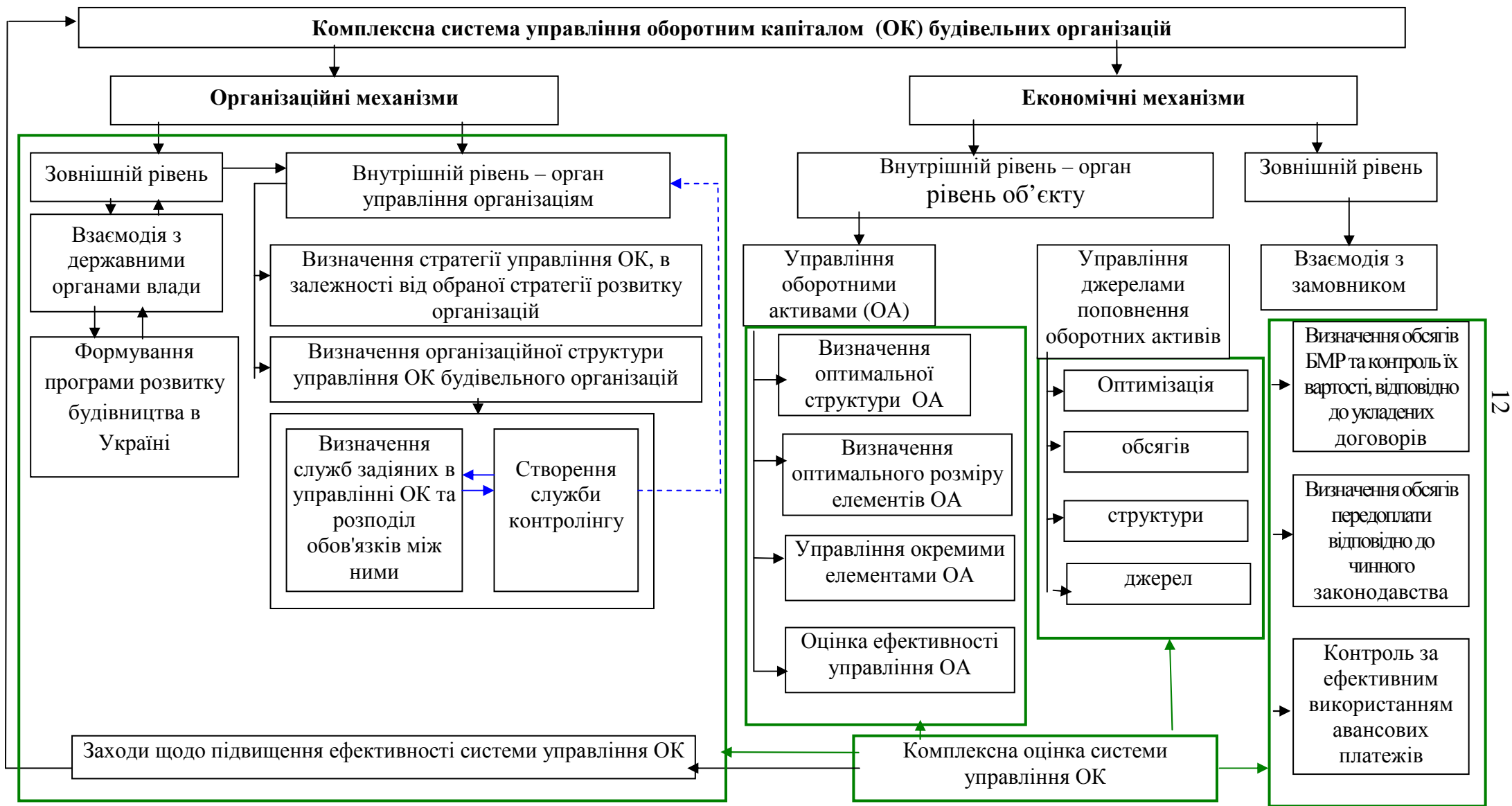

Рис. 3 Комплексна система управління оборотним капіталом будівельних організацій

Значні бюджетні кошти вкладаються державою у об'єкти інфраструктури. Як правило, організації, які виконують будівництво таких стратегічно-важливих об'єктів є монополістами на регіональному ринку, тому інформація про їх фінансовий стан є дуже важливою для інвесторів, в тому числі і держави, та відображається в його фінансових показниках. В зв'язку зі змінами у термінології визначення економічних понять, пов'язаних із введенням міжнародних стандартів бухгалтерського обліку уточнено сутність та методику розрахунку основних аналітичних показників фінансового стану будівельних організацій, а саме: майнового стану, ділової активності, рентабельності, фінансової стійкості, ліквідності на підставі даних відповідних форм бухгалтерського обліку та статистичної звітності. Контроль цих показників дає можливість удосконалювати власну комплексну систему управління оборотним капіталом будівельних організацій.

ВИСНОВКИ

1. Проаналізувавши різні методологічні підходи та трактування економічної сутності поняття «обігові кошти», запропоновано вважати їх інвестиціями в елементи оборотних виробничих фондів і фондів обігу, які відображаються в оборотних активах, як їх матеріально-речовий зміст та в оборотному капіталі, як вартісна форма.

2. В сучасний посткризовий період, в умовах обмеженості фінансових ресурсів та труднощах їх мобілізації, виникає необхідність постійного удосконалення механізмів управління матеріальними та фінансовими ресурсами будівельних організацій, які в сукупності спрямовані на створення нових практичних підходів пошуку джерел поповнення оборотного капіталу та підвищення ефективності управління ним в будівельних організаціях.

3. В ході дослідження діяльності будівельних організацій, що виконують будівельно-монтажні роботи за бюджетні кошти виявлено безсистемний характер контролю за ефективністю використання оборотного капіталу, відсутність механізму його поповнення та вузьке коло питань, що охоплюються самостійно будівельними організаціями. Задачі вибору джерел поповнення оборотного капіталу запропоновано вирішувати за допомогою економіко-математичних методів, що дозволяють не лише вибрати джерела поповнення оборотного капіталу, а й виконати їх експертну оцінку.

4. В процесі планування оптимального обсягу оборотного капіталу будівельних організацій враховувати вплив виробничих факторів та здійснювати нормування оборотних активів, відповідно до запропонованої методики нормування оборотних активів.

5. В умовах відсутності інших інвестицій в будівництво об'єктів інфраструктури, крім бюджетних коштів, необхідно забезпечити цільове та ефективне використання передоплати, оптимальний розмір якої запропоновано визначати на основі аналізу структури витрат в інвесторській кошторисній документації. З метою мінімізації ризиків втрати бюджетних коштів, запропоновано передбачати забезпечення ризиків втрати передоплати у формі застави в договорах підряду.

6. Удосконалення управління оборотним капіталом неможливе без застосування нового інструментарію, який надає комплексна система управління оборотним капіталом будівельних організацій. Для кожної будівельної організації комплексна система управління оборотним капіталом створюється індивідуально з урахуванням специфіки будівництва та обраної стратегії розвитку на будівельному ринку. Система управління оборотним капіталом є найважливішою складовою загальної системи управління організацією до якої входить: комплекс підготовки, прийняття і контролю за виконанням рішень фінансово-економічного характеру, узагальнення первинної інформації та її облік на основі управлінського та фінансового обліку, опрацювання отриманої інформації та її подання для узагальнюючого аналізу з метою прийняття подальших управлінських рішень.

Для методичної підтримки керівника будівельної організації у процесі планування, координування, контролю, аналітики значного обсягу даних та прийняття рішень в усіх функціональних сферах діяльності з метою визначення стратегії та розвитку будівельної організації доцільно створити службу контролінгу, функції фахівців якої розроблені та покладені в основу проекту кваліфікаційної характеристики нової професії «Менеджер (управитель) з контролінгу (будівництво)». Діяльність менеджерів з контролінгу спрямована на відстеження ситуацій в зовнішньому та внутрішньому середовищі будівельної організації, для оперативного визначення змін в стратегії розвитку будівельної організації в залежності від стану будівельного ринку. Оволодіння менеджерами системою управління оборотним капіталом є одним із основних завдань покращення фінансового стану будівельних організацій.

7. Більшість об'єктів інфраструктури та соціальної сфери на сьогодні споруджуються за рахунок бюджетних коштів. В умовах обмеженості власного оборотного капіталу будівельних організацій виникає необхідність подальшого посилення контролю за дотриманням правил формування кошторисної вартості об'єктів. Оперативний контроль за дотриманням кошторисної вартості виконання будівельно-монтажних робіт за бюджетні кошти з урахуванням специфіки будівництва повинні виконувати безпосередньо будівельні організації. Наприклад, при спорудженні об'єктів метрополітену контроль за їх вартістю з урахуванням специфіки технології виконання робіт проводиться відповідно до вимог ВБН Д.1.1-1-2004 «Особливості визначення вартості будівництва метрополітенів та тунелів», який дозволяє достовірно визначити фактичну вартість виконаних будівельно-монтажних робіт.

8. Фінансовий стан будівельної організації значною мірою залежить від застосування стратегії і тактики управління її оборотним капіталом, підпорядкованих стратегічним цілям і завданням. Надання інвестору більш достовірної інформації про фінансовий стан організації на будівельному ринку забезпечуються новим підходом до розрахунку визначення типу фінансової стійкості будівельних організацій, що виконують роботи за бюджетні кошти, та вдосконалено розрахунок основних аналітичних показників фінансового стану будівельних організацій відповідно до вимог Закону України «Про бухгалтерський облік та фінансову звітність України».

СПИСОК ОПУБЛІКОВАНИХ ПРАЦЬ ЗА ТЕМОЮ ДИСЕРТАЦІЇ

Статті у наукових фахових виданнях

1. Данченко М. І. Оцінка складності робіт на будівництві метрополітенів / Данченко М. І. // Шляхи підвищення ефективності будівництва в умовах формування ринкових відносин : зб. наук. пр. – К. : КНУБА, 2002. – Вип. 11. – С. 25–27.

2. Данченко М. І. Експертна оцінка ефективності джерел поповнення оборотних коштів будівельного підприємства / Данченко М. І. // Шляхи підвищення ефективності будівництва в умовах формування ринкових відносин : зб. наук. пр. – К. : КНУБА, 2010. – Вип. 22. – С. 45–51.

3. Данченко М. І. Оптимізація вибору джерел поповнення оборотних коштів будівельних підприємств / Данченко М. І. // Будівельне виробництво. – К. : КНУБА, 2010. – Вип. 52. – С. 27–28.

4. Данченко М. І. Вплив стану обігових коштів на визначення типу фінансової стійкості будівельних підприємств // Шляхи підвищення ефективності будівництва в умовах формування ринкових відносин : зб. наук. пр. – К. : КНУБА, 2011. – Вип. 25 – С. 3–9.

5. Данченко М. І. Обігові кошти будівельних підприємств та специфіка управління ними / Данченко М. І. // Шляхи підвищення ефективності будівництва в умовах формування ринкових відносин : зб. наук. пр. – Вип. 24 : у 2-х ч. – К. : КНУБА, 2011. – Ч. 1. – С. 21–26.

Додаткові публікації, матеріали конференцій

6. Данченко М. І. Визначення усереднених показників витрат матеріальних ресурсів у розрахунку на одиницю виміру функціонального призначення / Данченко М. І., Галінський О. М., Вахович І. В., Вакуленко Н. М., Ячменьова Ю. В. // Будівельне виробництво. – К. : КНУБА, 2010. – Вип. 52. – С. 24–26.

7. Данченко М. І. Методичні рекомендації з формування собівартості будівельно-монтажних робіт / Данченко М. І., Антонович Т. С., Романенко В. Д. – К. : Центр «Екобуд», 2011. – 56 с.

8. Данченко М. І. Дослідження щодо стану виробничої бази будівельних організацій та підготовка пропозицій до заходів, спрямованих на розвиток виробничого потенціалу будівельного комплексу / Голодець І. В., Данченко М. І., Бабіна Л. П., Маджарська Є. Н., Сохач І. А. – К. : Центр «Екобуд», 2008. – 48 с.

9. Данченко М. І. ДСТУ-Н Б Г.1-11:2009 «Визначення усереднених показників витрат матеріальних ресурсів у розрахунку на одиницю виміру функціонального призначення» / Гончар Т. В., Данченко М. І., Томільцев І. М., Сохач І. А. – К. : Центр «Екобуд», 2010. – 34 с.

10. Данченко М. І. ДСТУ-Н Б.А.3.1-14:2010 «Настанова з проведення експертизи суб'єктів будівельної діяльності щодо їх спроможності здійснювати господарську діяльність, пов'язану зі створенням об'єктів архітектури» / Голодець І., Баглай В., Гончар Г., Данченко М., Сохач І., Томільцев І., Шевчук К., Якимчук В. – К. : ДП «Укрархбудінформ», 2011 – 76 с.

11. Данченко М. І. Довідник кваліфікаційних характеристик професій працівників. Вип. 64 «Будівельні, монтажні та ремонтно-будівельні роботи» Зміни

до розділів 2, 4 / Голодець І. В., Данченко М. І., Томільцев І. М. – К. : Центр «Екобуд» 2009. – 44 с.

12. Данченко М. І. Довідник кваліфікаційних характеристик професій працівників. Вип. 64 «Будівельні, монтажні та ремонтно-будівельні роботи». Зміни до розділів 1, 2 / Данченко М. І., Томільцев І. М., Гончар Т. В., Сохач І. А. – К. : Центр «Екобуд», 2010. – 42 с.

13. Данченко М. І. Довідник кваліфікаційних характеристик професій працівників. Вип. 64 «Будівельні, монтажні та ремонтно-будівельні роботи». Зміна № 5 до розділу 1 «Керівники, професіонали, фахівці «Зміна № 10 до розділу 4 «Робітники. Будівництва та ремонт автомобільних доріг» / Данченко М. І., Томільцев І. М., Гончар Т. В., Сохач І. А. – К. : Центр «Екобуд», 2010. – 32 с.

14. Данченко М. І. Довідник кваліфікаційних характеристик професій працівників. Вип. 64 «Будівельні, монтажні та ремонтно-будівельні роботи». Зміна № 7 до розділу 1 «Керівника, професіонали, фахівці», Зміна № 12 до розділу 2 «Робітники. Будівельні, монтажні та ремонтно-будівельні роботи», Зміна № 4 до розділу 3 «Робітники. Будівництва метрополітенів, тунелів та підземних споруд спеціального призначення» / Данченко М. І., Томільцев І. М., Бараненко В. Г., Гончар Т. В. – К. : Центр «Екобуд», 2011. – 35 с.

15. Данченко М. І. Галузеві норми часу на будівельні, монтажні та ремонтно-будівельні роботи. Збірник ГН 8 «Опоряджувальні роботи». Вип. 3 «Шпалерні роботи», Вип. 6 «Опорядження виробами промислового виробництва» / Данченко М. І., Гончар Т. В., Романенко В. Д., Бараненко В. Г. – К. : Центр «Екобуд», 2011. – 53 с.

16. Данченко М. І. Галузеві норми часу на будівельні, монтажні та ремонтно-будівельні роботи. Збірник ГН 7 «Покрівельні роботи» / Данченко М. І., Гончар Т. В., Романенко В. Д., Бараненко В. Г. – К.: Центр «Екобуд», 2011 – 46 с.

17. Данченко М. І. Галузеві норми часу на будівельні, монтажні та ремонтно-будівельні роботи. Збірник ГН 5 «Мости та труби». Вип. 3 «Мости та труби» (частина 1, 2) / Голодець І. В., Казько В. Д., Томільцев І. М., Шевчук К. І., Гончаренко Л. П., Калита Л. А., Данченко М. І. – К. : УкрНДЦ «Екобуд», 2007. – 84 с.

18. Данченко М. І. Обґрунтування потреби в обігових коштах у будівництві / Данченко М. І. // Тези наук. конф. № 68 молодих вчених, асп., студ. КНУБА : тези доп. – К. : КНУБА, 2007.

19. Данченко М. І. Удосконалення методів нормування потреби в обігових коштах будівельних організацій / Данченко М. І. // Тези наук. конф. молодих вчених, асп., студ. КНУБА : тези доп. – К. : КНУБА, 2008. – конференція № 69.

20. Данченко М. І. Ефективність використання обігових коштів у будівництві / Данченко М. І. // Тези наук. конф. № 70 молодих вчених, асп., студ. КНУБА : тези доп. – К. : КНУБА, 2009.

21. Данченко М. І. Сучасні підходи до управління обіговими коштами у будівництві / Данченко М. І. // Тези наук. конф. № 71 молодих вчених, асп., студ. КНУБА : тези доп. – К. : КНУБА, 2010.

22. Данченко М. І. Впровадження нових технологій в будівництві / Данченко М. І. // Міжнародна науково-технічна конференція. – Київ, 2010.

23. Данченко М. І. Оптимізація джерел поповнення обігових коштів будівельних організацій / Данченко М. І. // Тези наук. конф. № 72 молодих вчених, асп., студ. КНУБА : тези доп. – К. : КНУБА, 2011.

24. Данченко М. І. Удосконалення управління обіговими коштами будівельних організацій / Данченко М. І. // Тези наук. конф. № 73 молодих вчених, асп., студ. КНУБА : тези доп. – К. : КНУБА, 2012.

25. Данченко М. І. Сучасні проблеми ціноутворення у будівництві / Данченко М. І. // Загальноукраїнська конф. для фахівців будівельної і житлово-комунальної галузі, замовників, інвесторів і проєктантів «Визначення вартості будівельно-монтажних та ремонтно-будівельних робіт при використанні сучасних матеріалів і технологій. Управління та документообіг у будівництві – 2010». – Івано-Франківськ, 2010.

26. Данченко М. І. Розробка та погодження елементних кошторисних норм та СОУ для будівельно-монтажних та ремонтно-будівельних робіт, що виконуються із залученням сучасних технологій, техніки і матеріалів / Данченко М. І. // Загальноукраїнська конф. для фахівців будівельної і житлово-комунальної галузі, замовників, інвесторів і проєктантів «Визначення вартості будівельно-монтажних та ремонтно-будівельних робіт із застосуванням сучасних матеріалів і технологій. Управління та документообіг у будівництві – 2011». – Івано-Франківськ, 2011.

АНОТАЦІЯ

Данченко М. І. Управління обіговими коштами будівельних організацій. – На правах рукопису.

Дисертація на здобуття наукового ступеня кандидата економічних наук за спеціальністю 08.00.04 – Економіка та управління підприємствами (за видами економічної діяльності). – Київський національний університет будівництва і архітектури, Київ, 2012.

Дисертація присвячена вирішенню проблем управління обіговими коштами будівельних організацій в сучасних умовах і містить теоретичні та практичні рекомендації удосконалення процесу управління ними з метою усунення безсистемного характеру контролю за обсягом, структурою, джерелами формування обігових коштів та ефективністю їх використання з боку будівельних організацій. Досліджено економічну сутність поняття «обігові кошти», та їх історичну трансформацію в «оборотний капітал». Економічний зміст обігових коштів в сучасних умовах виражається в єдності понять оборотні активи та оборотний капітал. Проаналізувавши різні методологічні підходи та трактування економічної сутності поняття «обігові кошти», запропоновано вважати їх інвестиціями в елементи оборотних виробничих фондів і фондів обігу, які відображаються в оборотних активах, як їх матеріально-речовий зміст та в оборотному капіталі, як вартісна форма Саме їх матеріально-речовий зміст і вартісна форма розкривають економічну сутність категорії «обігові кошти».

Удосконалення управління обіговими коштами будівельних організацій зумовлено обмеженістю власних обігових коштів, що призводить до збільшення потреби в них та пошуку інших джерел фінансування, що в свою чергу спричиняє їх здроження.

В дисертації розроблені нові теоретично обґрунтовані методичні підходи до управління оборотним капіталом з урахуванням специфіки будівельних організацій, вивчено склад, структуру, джерела формування оборотного капіталу будівельних організацій та розроблено механізм вибору джерел його поповнення; досліджено існуючі та розробка нового інструментарію контролю за використанням оборотного капіталу будівельних організацій, які виконують будівельно-монтажні роботи за рахунок бюджетних коштів. Для більш ефективного використання оборотного капіталу будівельних організацій запропоновано комплексну систему управління оборотним капіталом на основі створення в організаційній структурі будівельної організації підрозділу «Служба з контролінгу» спеціалісти якої повинні відповідати вимогам розробленої кваліфікаційної характеристики нової професії «Менеджер (управитель) з контролінгу (будівництво)»; уточнено сутність та порядок розрахунку основних аналітичних показників фінансового стану будівельних організацій відповідно до вимог Закону України «Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні».

Ключові слова: будівництво, будівельна організація, обігові кошти, оборотний капітал, оборотні активи, комплексна система управління, контролінг, кваліфікаційна характеристика, фінансовий стан.

АННОТАЦИЯ

Данченко М. И. Управление оборотными средствами строительных организаций. – На правах рукописи.

Диссертация на соискание научной степени кандидата экономических наук по специальности 08.00.04 – Экономика и управление предприятиями (по видам экономической деятельности). – Киевский национальный университет строительства и архитектуры, Киев, 2012.

Диссертация посвящена решению проблем управления оборотными средствами строительных организаций в современных условиях, содержит теоретические и практические рекомендации по усовершенствованию процесса управления ими с целью построения системы контроля объемов, структуры, источников формирования оборотных средств и эффективностью их использования строительными организациями.

С теоретической и практической точки зрения, проблемы управления оборотными средствами строительных организаций чрезвычайно актуальны, поскольку связаны с эффективностью использования бюджетных средств в условиях их дефицита, рациональной организацией процесса строительства объектов, выявлением резервов увеличения объемов выполнения строительно-монтажных работ, повышением конкурентоспособности, финансовым состоянием деятельности строительных организаций с учетом внешних и внутренних факторов в соответствии с требованиями современного экономического развития и специфики отрасли.

В диссертационной работе нашли развитие экономическая сущность понятий «оборотные средства», «оборотные активы», «оборотный капитал» в соответствии с Законом Украины «Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні».

В диссертации разработаны новые теоретически, обоснованные методические подходы к управлению оборотным капиталом с учетом специфики строительных

организаций, предложена комплексная система управления оборотными средствами строительных организаций, усовершенствовано организационную структуру строительных организаций путем создания службы контролинга и разработана квалификационная характеристика новой профессии в строительстве – «Менеджер (управитель) по контролингу (строительство)», с целью методической поддержки руководителя строительной организации в процессе планирования, менеджмента, координирования, контроля, анализа и принятия управленческих решений во всех сферах деятельности.

Совершенствование управления оборотным капиталом невозможно проводить без применения нового инструментария управления строительными организациями, который дает комплексная система управления оборотным капиталом. Для каждой строительной организации комплексная система управления оборотным капиталом должна создаваться индивидуально с учетом специфики строительства и выбранной стратегией развития на строительном рынке. Система управления оборотным капиталом является важнейшей составляющей общей системы управления организацией и включает в себя: комплекс подготовки, принятия и контроля за выполнением решений финансово-экономического характера, обобщения первичной информации и ее учет на основе управленческого и финансового учета, обработки полученной информации и ее представления для обобщающего анализа с целью принятия дальнейших управленческих решений. Овладение менеджерами системой управления оборотным капиталом является одной из основных задач для улучшения финансового состояния строительных организаций.

В условиях отсутствия частных инвестиций, кроме государственных, в строительство объектов инфраструктуры, необходимо контролировать целевое и эффективное использование предоплаты, оптимальный размер которой предложено определять на основе анализа структуры затрат в инвесторской сметной документации. С целью минимизации рисков потери бюджетных средств, предусматривать обеспечение рисков потери предоплаты в форме залога в договорах подряда. Для предоставления более достоверной информации потенциальным инвесторам усовершенствована методика определения типа финансовой стойкости строительных организаций, которые выполняют работы за бюджетные средства, разработан алгоритм выбора источников, пополнения оборотных средств строительных организаций, уточнены понятие и порядок расчета основных аналитических показателей, характеризующих финансовое состояние строительных организаций в соответствии с требованиями законодательной базы Украины.

Ключевые слова: оборотные средства, оборотный капитал, оборотные активы, строительство, организационная структура, служба контролинга, квалификационная характеристика, финансовое состояние, строительная организация.

ANNOTATION

Danchenko, M. I. Office running costs of construction enterprises. – On the right of manuscript.

Thesis for the degree of candidate of economic sciences, specialty 08.00.04 – Economics and Management (by economic activity). – Kyiv National University of Engineering and Architecture, Kyiv, 2012.

The thesis is devoted to solving the problems of running costs of construction companies in the current conditions. It provides theoretical and practical recommendations to improve process management in order to eliminate unsystematic nature of the control volume, structure, sources of working capital and efficiency of their use by construction companies.

The thesis developed new theoretic sound methodological approaches to the management of working capital, taking into account the specifics of building organizations, proposed a comprehensive system of management of working capital construction organization, improved organizational structure of the building organizations through the establishment of the service of controlling and characterization of a new qualification developed by the profession in the construction-manager in the construction of controlling methodological support to the head of a construction company in the planning, management, coordination, monitoring, analysis and decision-making in all spheres of activity.

Working capital management is impossible to perform without the use of new tools construction a management organization which provides a comprehensive system of working capital management. For each construction company integrated system management of working capital must be created individually, taking into account the specifics of the chosen strategy of building and development in the construction market

The system of working capital management is a critical component of the overall organization and management system includes: a complex preparation, adoption and monitoring of the financial decisions of an economic nature, synthesis and primary data on the basis of accounting and financial records, processing the information and its presentation to Synthesis of the purpose of making further management decisions. Mastering the managers of the system of working capital management is one of the main objectives to improve the financial situation of construction companies.

In the absence of private investment in public except for the construction of infrastructure necessary to control objects targeted and effective use of prepayment, the optimal Rosemary is proposed to determine, based on the cost structure in analyses investment estimates budget documentation. To minimize the risk of loss of budget funds include provision of risk of loss in the form of prepayment of mortgage contracts in the contract. In order to provide better information to potential investors improvising method of determining the type of financial stability of building organizations that perform work for the budget, the algorithm of choose sources of working capital construction organizations, clarified the meaning and analytical procedure for calculating the main parameters that characterize the financial condition of the building organizations in accordance with the requirements of the legislation of Ukraine.

Keywords: working capital, working capital, current assets, construction, organizational structure, controlling service, qualifying description, financial condition, the construction contractor.

Підписано до друку 25.04.2012 р. Формат 60x90/16.
Ум. друк. арк. 0,9. Обл.-вид. арк. 0,9.
Тираж 100. Зам. 23.

«Видавництво “Науковий світ”»[®]
Свідоцтво ДК № 249 від 16.11.2000 р.
м. Київ, вул. Боженка, 17, оф. 414.
200-87-13, 200-87-15, 050-525-88-77
E-mail: nsvit@mail.ru